

# OBSAH

<b>1. Ekonomie jako vědní disciplína</b> .....	<b>9</b>
1.1 Předmět ekonomie .....	9
1.2 Cíl ekonomie .....	10
1.3 Vědecký přístup v ekonomii .....	10
1.4 Členění ekonomie .....	11
1.5 Přístupy v ekonomii .....	12
1.6 Problematika ekonomických úvah .....	12
1.7 Interdisciplinarita ekonomie .....	13
1.8 Základní ekonomické otázky .....	13
1.9 Výrobní faktory .....	14
1.10 Hranice produkčních možností a zákon klesajících výnosů .....	14
1.11 Základní ekonomické pojmy .....	15
1.12 Kontrolní otázky .....	16
1.13 Klíčové pojmy .....	17
<b>2. Historický vývoj ekonomické vědy</b> .....	<b>18</b>
2.1 Ekonomické myšlení v době antické .....	18
2.2 Ekonomické myšlení v době středověku .....	20
2.3 Ekonomické myšlení v době raného novověku .....	21
2.4 Klasická ekonomie .....	22
2.5 Marxistická ekonomie .....	23
2.6 Klasická ekonomie navazující na Smitha a Ricarda .....	23
2.7 Neoklasická ekonomie .....	23
2.8 Keynesiánství .....	24
2.9 Neokeynesiánství .....	24
2.10 Postkeynesiánství .....	25
2.11 Monetarismus .....	25
2.12 Škola racionálních očekávání .....	26
2.13 Soudobé (novější) teoretické přístupy .....	26
2.14 Nobelova cena za ekonomii .....	27
2.15 Kontrolní otázky .....	31
2.16 Klíčové pojmy .....	31
<b>3. Trh a tržní mechanismus</b> .....	<b>33</b>
3.1 Trh a tržní subjekty .....	33
3.2 Tržní mechanismus a jeho fungování .....	35
3.3 Prvky tržního mechanismu .....	36
3.4 Nedokonalosti tržního mechanismu .....	37
3.5 Kontrolní otázky .....	38
3.6 Klíčové pojmy .....	38
<b>4. Poptávka, nabídka a tržní rovnováha</b> .....	<b>39</b>
4.1 Poptávka .....	39
4.2 Nabídka .....	41
4.3 Poptávka a nabídka - vytváření ceny a tržní rovnováha .....	42
4.4 Tržní rovnováha a její změny .....	44
4.5 Kontrolní otázky .....	47
4.6 Klíčové pojmy .....	48
<b>5. Užitek a chování spotřebitele</b> .....	<b>49</b>
5.1 Celkový užitek a mezní užitek .....	49
5.2 Chování spotřebitele .....	50
5.3 Elasticita poptávky .....	52

5.3.1	Cenová elasticita poptávky .....	52
5.3.2	Důchodová a křížová elasticita poptávky .....	53
5.3.3	Klasifikace typů statků .....	53
5.4	Výhody ze směny .....	54
5.5	Elasticita nabídky .....	55
5.6	Kontrolní otázky .....	56
5.7	Klíčové pojmy .....	56
<b>6.</b>	<b>Chování a ekonomika firem .....</b>	<b>58</b>
6.1	Firma jako tržní subjekt .....	58
6.2	Typy firem podle působnosti a organizační struktury .....	59
6.3	Firma a její výstup, produkční funkce .....	61
6.4	Náklady firmy .....	63
6.5	Příjmy firmy .....	65
6.6	Zisk firmy .....	66
6.7	Rovnováha firmy .....	67
6.8	Firma v podmínkách dokonalé konkurence .....	68
6.8.1	Bod uzavření firmy .....	68
6.8.2	Bod zvratu .....	69
6.9	Cíle firem .....	70
6.10	Manažerské teorie firmy .....	71
6.11	Financování firem .....	72
6.12	Kontrolní otázky .....	72
6.13	Klíčové pojmy .....	73
<b>7.</b>	<b>Typy konkurence a zdroje nedokonalosti tržního mechanismu .....</b>	<b>74</b>
7.1	Typy konkurence .....	74
7.2	Dokonalá a nedokonalá konkurence .....	75
7.3	Charakteristika tržních struktur v podmínkách nedokonalé konkurence .....	76
7.4	Příčiny vzniku nedokonalé konkurence .....	78
7.5	Důsledky existence monopolu na trhu a jeho regulace .....	79
7.6	Hospodářská soutěž v České republice .....	81
7.7	Zdroje nedokonalosti tržního mechanismu .....	82
7.8	Kontrolní otázky .....	85
7.9	Klíčové pojmy .....	86
<b>8.</b>	<b>Trh výrobních faktorů a stanovení jejich ceny .....</b>	<b>88</b>
8.1	Výrobní faktory .....	88
8.2	Trh výrobních faktorů .....	88
8.3	Stanovení ceny výrobních faktorů .....	89
8.3.1	Výnosy .....	89
8.3.2	Náklady .....	90
8.3	Formy cen výrobních faktorů .....	92
8.4	Poptávka a nabídka výrobních faktorů .....	94
8.5	Teorie rozdělování na bázi teorie mezní produktivity .....	95
8.6	Teorie rozdělování .....	95
8.7	Kontrolní otázky .....	97
8.8	Klíčové pojmy .....	98
<b>9.</b>	<b>Finanční trhy, kapitál, kapitálové trhy a investice .....</b>	<b>99</b>
9.1	Finanční trhy .....	99
9.2	Kapitál a jeho formy .....	100
9.3	Kapitál a investice .....	101
9.4	Úrok, úroková míra a míra časové preference .....	103
9.5	Nabídka zapůjčitelných fondů (úspory) .....	104
9.5.1	Formování křivky nabídky zapůjčitelných fondů .....	104
9.5.2	Nabídka úspor z krátkodobého a dlouhodobého hlediska .....	105
9.6	Poptávka po kapitálu .....	105

9.7	Kapitálové trhy	105
9.8	Hodnocení investičních projektů	106
9.9	Faktory ovlivňující investiční rozhodování	106
9.10	Cenné papíry (CP) a jejich dělení	107
9.11	Charakteristika některých druhů CP	108
9.12	Organizace trhu cenných papírů	110
9.13	Kontrolní otázky	114
9.14	Klíčové pojmy	115
<b>10.</b>	<b>Trh peněz, peníze, peněžní politika a inflace</b>	<b>117</b>
10.1	Trh peněz	117
10.1.1	<i>Historie peněz a jejich vlastnosti</i>	117
10.1.2	<i>Druhy peněz v současnosti</i>	119
10.1.3	<i>Funkce peněz</i>	120
10.2	Poptávka po penězích	121
10.3	Nabídka peněz	122
10.4	Bankovní soustava a nabídka peněz	122
10.5	Monetární (peněžní) politika	125
10.6	Peníze a inflace	128
10.6.1	<i>Inflace, její příčiny a měření</i>	128
10.6.2	<i>Projevy inflace</i>	132
10.6.3	<i>Důsledky inflace</i>	132
10.6.4	<i>Protinflační politika</i>	134
10.7	Phillipsova křivka	134
10.8	Kontrolní otázky	136
10.9	Klíčové pojmy	137
<b>11.</b>	<b>Trh práce, mzda a nezaměstnanost</b>	<b>140</b>
11.1	Trh práce a mzda	140
11.2	Poptávka po práci	142
11.3	Nabídka práce	142
11.4	Nedokonalosti na trhu práce	144
11.5	Odbory na trhu práce	145
11.5.1	<i>Omezování nabídky práce</i>	145
11.5.2	<i>Zvýšení mzdových sazeb</i>	146
11.5.3	<i>Zvyšování poptávky po práci</i>	146
11.5.4	<i>Monopson</i>	147
11.5.5	<i>Bilaterální monopol</i>	147
11.6	Nezaměstnanost	147
11.7	Lidský kapitál	151
11.8	Phillipsova křivka	151
11.9	Důchody a jejich rozdělování	151
11.10	Nerovnosti v důchodech a jejich měření	152
11.10.1	<i>Nerovnosti v pracovních důchodech</i>	152
11.10.2	<i>Nerovnost ve vlastnických důchodech</i>	152
11.10.3	<i>Měření nerovnosti v důchodech</i>	152
11.11	Prerozdělovací procesy v ekonomice	153
11.12	Kontrolní otázky	154
11.13	Klíčové pojmy	155
<b>12.</b>	<b>Trh půdy a přírodních zdrojů</b>	<b>156</b>
12.1	Neobnovitelné zdroje	156
12.2	Obnovitelné zdroje	157
12.3	Trh půdy	157
12.4	Kontrolní otázky	159
12.5	Klíčové pojmy	159
<b>13.</b>	<b>Ekonomický růst a jeho měření, hospodářský cyklus</b>	<b>160</b>

13.1	Měření výkonnosti ekonomiky .....	160
13.2	Problematika mezinárodního srovnání makroekonomických agregátů .....	167
13.3	Ekonomická rovnováha .....	169
13.4	Ekonomický růst .....	175
13.5	Bariéry ekonomického růstu .....	180
13.6	Překonání nerozvinutosti .....	183
13.7	Prorůstová politika .....	184
13.8	Kontrolní otázky .....	185
13.9	Klíčové pojmy .....	186
<b>14.</b>	<b>Stát a jeho funkce v moderní ekonomice, hospodářská politika .....</b>	<b>188</b>
14.1	Ekonomická úloha státu a vlády .....	188
	14.1.1 <i>Ekonomická teorie a hospodářská politika</i> .....	189
	14.1.2 <i>Cíle hospodářské politiky</i> .....	189
14.2	Nástroje hospodářské politiky .....	190
	14.2.1 <i>Monetární (peněžní) politika</i> .....	191
	14.2.2 <i>Fiskální (rozpočtová) politika</i> .....	193
	14.2.3 <i>Měnová a obchodní politika</i> .....	199
	14.2.4 <i>Důchodová politika</i> .....	201
14.3	Účinnost hospodářské politiky .....	202
14.4	Kontrolní otázky .....	206
14.5	Klíčové pojmy .....	207
<b>15.</b>	<b>Mezinárodní trh výrobků a služeb, mezinárodní finanční trhy .....</b>	<b>210</b>
15.1	Mezinárodní trh výrobků a služeb .....	210
	15.1.1 <i>Světové hospodářství a mezinárodní trhy</i> .....	210
	15.1.2 <i>Odlíšnost mezinárodního a světového trhu</i> .....	211
	15.1.3 <i>Formy mezinárodního obchodu</i> .....	212
	15.1.4 <i>Absolutní a komparativní výroby</i> .....	213
	15.1.5 <i>Mezinárodní konkurence</i> .....	214
	15.1.6 <i>Vnější obchodní a měnová politika</i> .....	215
15.2	Mezinárodní finanční trhy .....	215
	15.2.1 <i>Mezinárodní trh peněz</i> .....	215
	15.2.1.1 <i>Měnové kursy</i> .....	216
	15.2.1.2 <i>Platební bilance</i> .....	216
	15.2.1.3 <i>Mezinárodní měnový systém</i> .....	218
	15.2.2 <i>Mezinárodní trh kapitálu</i> .....	219
15.3	Kontrolní otázky .....	220
15.4	Klíčové pojmy .....	221
<b>16.</b>	<b>Mezinárodní integrační procesy .....</b>	<b>223</b>
16.1	Integrační stupně .....	223
16.2	Ekonomické přínosy integrace .....	224
16.3	Vývoj integrace v Evropě .....	224
16.4	Kontrolní otázky .....	225
16.5	Klíčové pojmy .....	225
<b>17.</b>	<b>Globální problémy lidstva a ekonomika .....</b>	<b>226</b>
17.1	Globalizace .....	226
17.2	Globální problémy a jejich klasifikace .....	229
17.3	Specifikace jednotlivých globálních problémů .....	231
17.4	Trvale udržitelný rozvoj .....	242
17.5	Kontrolní otázky .....	247
17.6	Klíčové pojmy .....	248
	Literatura a informační zdroje .....	249